

'Adler und Engel' - debuut van Juli Zeh

Boeken - 6 januari 2002

Max, jurist en expert in zake de uitbreiding van de EU naar het oosten, is zo succesvol in zijn werk dat hij de bijnaam *the maximal* kreeg. Alles lijkt hem te lukken - was hij op school nog een grote nul, vet en vol pukkels, inmiddels heeft hij zijn leven helemaal in de hand. Hij werkt voor Rufus, die in Wenen op het hoogste niveau van het volkenrecht de wereldpolitiek van hanteerbare regels voorziet. Maar deze successtory lukt Max niet zonder tovermiddel - zijn *little helper* heet cocaïne. Daar kan hij niet genoeg van krijgen.

Max' streven naar het maximum komt niet voort uit het ongeremd verlangen naar profilering maar is tamelijk morbide. Max is door niets meer te verrassen - tot zijn vriendin Jessie met een pistool zelfmoord pleegt terwijl ze met elkaar telefoneren. Max weet niet meer hoe nu verder. Op dat moment ontmoet hij Carla.

Carla werkt 's nachts voor een praatprogramma op de radio waar desperado's hun klaaggezing kwijt kunnen. Carla studeert namelijk ook nog psychologie en is naarstig op zoek naar een geschikt scriptieonderwerp. Max is haar met zijn verhaal uitermate welkom. Samen gaan ze terug in zijn verleden dat vooral om Jessie draait.

Jessie was niet alleen de spil in het leven van Max, zij is ook de centrale figuur van het boek. Jessies vader is een invloedrijke drugsbaron, die nauwe banden met de Balkan onderhoudt. Hij is - even als de EU - net bezig zijn netwerk in andere Oost-Europese landen uit te bouwen, als uitgerekend zijn geliefde dochter, zelf een professional in de branche, deze plannen dwarsboomt.

Adler und Engel is een pakkend verhaal, vlot geschreven en het heeft veel weg van de klassieke suspenseliteratuur. In de aankondiging van haar boek op tv (ARD, *Titel-Thesen-Temperamente*) wekte Zeh de indruk dat het om een *zeitkritischer Roman* gaat. Maar dat lijkt wat vergezocht. Bij de tijd is het boek in ieder geval en Zeh weet het boek in evenwicht te brengen door de soms wat egocentrische en langdradige mijmeringen van Max met actuele feiten en kennis over Oost-Europese smokkelpraktijken en EU-recht af te wisselen. Een grote sociale roman met verrassende inzichten en feiten is het echter niet. Dat je iets in die richting verwacht ligt niet alleen aan de flaptekst maar ook aan de pretentie

van de auteur.

Zeh is juriste, gespecialiseerd in EU- en volkenrecht, haar *Staatsexamen* was het beste in de deelstaat Saksen in 1998. Daarnaast studeerde ze aan het *Deutsche Literaturinstitut Leipzig* (DLL) waar je leert op professionele manier te schrijven. *Adler und Engel* is haar afstudeerproject. Wat Zeh daar heeft geleerd blijkt ook uit een aantal essays die op internet te lezen zijn. Voor *Justitia in Schlaghosen*, een reflectie op de vierde dimensie van het recht en internet, werd ze in 1999 door het Forum Recht van de *Humboldt Universität* te Berlijn gelauwerd.

Het zijn indrukwekkende prestaties waar je trots op kunt zijn. Tegelijkertijd versterken ze een indruk die *Adler und Engel* al bij de lezer opgewekt: er kleeft de op geldige regels en autoriteiten gerichte sfeer van de ijverige student aan. Zeh weet het regelwerk perfect te hanteren maar iets van eigengereidheid ontbreekt nog.

Juli Zeh, Adler und Engel, Schöffling Verlag, Frankfurt am Main 2001. 448 blz, 23.50 euro. ISBN 3-89561-2.

Yvonne Delhey is germaniste aan de Universiteit van Amsterdam.

[Juli Zeh](#)

[Juli Zehs essay *Justitia in Schlaghosen*](#)

[Kritisch commentaar en verdere links](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2628/adler-und-engel-debuut-van-juli-zeh>